

JAK EKOLOGICKY PEČOVAT O SVŮJ DOMOV

Převzato z knihy DOMOV: Nové pohledy na zdravé, bezpečné a přirozené bydlení
autorka: Rosamond Richardsonová

PŘÍRODNÍ ČISTIDLA

❖ Čisté mýdlo

Horká voda a obyčejné mýdlové vločky s trochou prací sody stačí na většinu čištění. Zní to jednoduše a funguje to.

❖ Jedlá soda

Přírodní materiál, soda bicarbona, se používá jako přísada do pečiva, a krom toho je to univerzální čisticí prostředek a s širokými možnostmi využití.

❖ Stolní sůl

Sůl jemně dezinfikuje a může se použít jako lehce abrazivní leštící prášek.

❖ Bílý ocet

Kyselina octová v bílém octě skvěle odstraňuje špínu. Můžete jej použít k čištění skla a dlaždic a k odstranění skvrn od čaje na šálkách. Smíchaný se solí nebo sodou vyleští měděné a mosazné předměty.

❖ Citrónová šťáva

Kyselina citrónová je jedním z nejlepších přírodních čisticích prostředků. Je univerzální, bezpečná a voní, skvěle čistí.

❖ Prací soda

Prací soda, sodium carbonat, je přírodní změkčovač vody, účinně narušující mastnotu; proto je to čisticí prostředek vhodný na nátery, podlahy z tvrdého dřeva a kuchyňské povrchy. Jako zcela přírodní produkt nemá žádný negativní dopad na zdraví nebo životní prostředí.

❖ Borax

Přírodně se vyskytující minerál, který může být v malém množství použit na odstraňování skvrn, plísní a zápachu. Obsahuje ale chemický prvek bór, který není biologicky rozložitelný, proto může být používán jen v malém množství.

❖ Silice

Silice, esenciální oleje z čajovníku, citrusů, tymiánu, šalvěje a eukalyptu, mají dezinfekční vlastnosti a mohou být přidávány ke kterémukoliv přírodnímu čisticímu prostředku, které navíc provoní. Dbejte na to, abyste kupovali ty nejkvalitnější, nefalšované oleje a ukládejte je na chladném a tmavém místě. Výtažek z grapefruitových semínek rovněž působí dezinfekčně.

❖ Leštěnka z včelího vosku

Jedná se o netoxickou leštěnku, vydrží neomezenou dobu. Potřebujete: 75 g čistého včelího vosku, 150 ml terpentýnového oleje, 10 kapek levandulového oleje. Výroba: Včelí vosk nastroháte do misky a tu vložíte do kastrolu s horkou vodou. Mícháte, dokud se vosk nerozpustí. Přidáte terpentýnový olej a řádně promícháte. Nalijete do plechovky se šroubovacím víčkem. Přimícháte levandulový olej, necháte vychladnout a uzavřete víčkem.

❖ Domácí osvěžovač vzduchu

K potlačení nepříjemných pachů si lze vyrobit jednoduchý přírodní osvěžovač vzduchu z vody a esenciálních olejů – vynikající je citrón a cedrové dřevo. Bude vonět přesně podle vašich představ. Potřebujete: 115 ml vody, 10 kapek silice (např. neroli). Výroba: Lahvičku rozprašovače naplníte vodou a přidáte olej. Uzavřete a protřepete. Stačí několik stříků a pokoj se provoní.

ČISTĚNÍ OKEN

Účinný čistič oken připravíte z jednoho dílu octa a jednoho dílu vody, do něhož přidáte několik kapek tekutého mýdla.

Voskový nános po komerčních čisticích odstraní trochou prací sody rozpuštěné ve vodě (2 lžíce na 600 ml).

Pokud máte plastová okna, nepoužívejte čisticí prostředky se čpavkem, byla by stále jakoby zatažená. Použijte hrst mýdlových vloček smíchaných s lžící prací sody a 600 ml teplé vody. K čištění lištových žaluzií lze použít kůrku čerstvého chleba.

VYMALOVANÉ A VYTAPETOVANÉ STĚNY

Vymalované a vytapetované stěny lze udržovat v čistotě luxováním. K důkladnější očištění lze využít pastu ze sody. Tou odstraníme odřeniny od nábytku, skvrny po tužce či inkoustu, mastné skvrny a další znečištění. Pastu necháme působit 10 minut a pak utřeme vlhkým hadříkem.

PÉČE O KOBERCE

I koberce můžete čistit pomocí přírodních látek. Zvláště účinná je jedlá soda. Odstraňuje mastnotu, špínu, pachy, dokonce i skvrny po domácích zvířatech jak z přírodních tak syntetických koberců.

Skvrny po mastnotě, které odolávají sodě, můžeme zkusit vyčistit kukuřičným škrobem (skvrna se posype, látka se nechá vsáknout a pak se vyluxuje). Na skvrny po zvířatech nebo moči lze použít jedlou sodu nebo roztok 3 lžic octa a jednu lžici tekutého mýdla. Necháme působit 15 minut, pak vyluxujeme nebo opláchneme.

ČISTĚNÍ PODLAH

Nenatřené dřevo ošetřujeme lněným olejem. Necháme vsáknout a pak ještě trochou oleje přešetíme. Vytvořit tvrdou lesklou vrstvu můžeme pomocí tvrdého karnaubského vosku. Natřené dřevěné podlahy vyžadují pravidelné zametání a občasné setření vlhkým hadrem nebo houbou a občasné navoskování k obnovení lesku.

Linoleum lze čistit slabým roztokem univerzální čističe povrchů (dále). Pokud linoleum ztrácí lesk, lze vyleštit karnaubským voskem. Šmouhy po botách lze odstranit terpentýnem a jemnou drátěnkou.

Neleštěné a terakotové podlahové **dlaždice** po umytí mýdlem zmatní. Napravit to jde, když se použije roztok ze stejného dílu vody a stejného dílu octa. Leštěné obkladové a podlahové dlaždice stírejte jedlou sodou na vlhké houbě. Skvrny po tvrdé vodě odstraní octem. Po vyčištění dlaždice vyleštíte měkkým hadříkem.

Kamennou podlahu nikdy nemyjte mýdlem. Nevsákne a podlaha je potom kluzká. Vhodnější je roztok 1 litru vody a 2 lžic prací sody.

Mramor lze čistit slabým roztokem univerzální čističe povrchů (dále). Nikdy nepoužívejte saponáty.

KUCHYNĚ

❖ **Pasta ze sody**

Jedlá soda patří k nejužitečnějším přírodním prostředkům v kuchyni. Můžete ji využít nejrůznějšími způsoby, od deodorizace ledničky a odpadkového koše až k odstraňování skvrn. Jako univerzální čistič je nenahraditelná, není abrazivní, může se proto použít k čištění chromových a hliníkových ploch, hrnců, pánví i vnitřku ledničky. Pastu nanášíme měkkým hadříkem, potom povrch vyleštíme kůží.

Výroba: 4 lžice sody rozpustíme ve 4 lžících vody. Měkkým hadříkem touto pastou vydrhneme čištěný povrch. Setřeme čistým hadříkem a vyleštíme kůží.

❖ **Univerzální čistič povrchů**

Čistič odstraňuje mastnotu a špínu, krásně svěže voní, je levný a netoxický a dlouho vydrží. Můžete jej použít na nerezové výlevky a odkapávače, dřevěné plochy a plastické povrchy (např. telefony či klávesnice od počítačů). Potřebujete: 600 ml octa, 300 ml vody, 20-30 kapek eukalyptového oleje. Výroba: Ocet nalijete do láhve s rozprašovačem, pak přidáte vodu a eukalyptový olej. Dobře protřepete. Trochu směsi nalijete na měkký vlhký hadřík a vydrhnete s ním čištěný povrch. není nutno oplachovat.